

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **Ing. I. T.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 6.2.2015 č.j.: MPSV-UM/3374/15/4S-MSK, sp.zn. SZ/1096/2012/9S-MSK, o **příspěvek na péči**,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 6.2.2015 č.j.: MPSV-UM/3374/15/4S-MSK, sp.zn. SZ/1096/2012/9S-MSK žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012 č.j. 1615/2012/FPR, kterým byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 8.000,- Kč na částku 4.000,- Kč ode dne 1.9.2012. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce je ve smyslu

ust. § 8 zákona o sociálních službách ode dne zahájení správního řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, tedy ode dne 18.1.2012 považován za osobu starší 18ti let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni závislosti II. (středně těžká závislost), a má proto nárok na příspěvek na péči ve výši 4.000,- Kč.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které poukázal na odlišná hodnocení provedená posudkovými orgány v řízení ve věci jeho nároku a výše příspěvku na péči. Trpí DMO, které je chronickým onemocněním projevujícím se poruchou centrální kontroly hybnosti. Motorické, čili hybné oblasti mozku jsou nezvratně poškozené nebo se špatně vyvíjejí. Toto onemocnění je nevyléčitelné. Z lékařských zpráv žalobce vyplývá, že nedošlo ani nemohlo dojít ke zlepšení zdravotního stavu. Žalobce nesouhlasí s posudkovým hodnocením, že zvládá základní životní potřeby stravování a výkon fyziologické potřeby. Není schopen stravu si naservírovat a naporcovat, není schopen vždy a včas použít WC z důvodu manipulace s oděvem ani doma.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 6.2.2015 č.j.: MPSV-UM/3374/15/4S-MSK, sp.zn. SZ/1096/2012/9S-MSK a připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího, připojeného spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 38Ad 10/2013, jakož i připojeného správního spisu Úřadu práce, krajské pobočky v Ostravě sp. zn. 269/2007/FPR a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že Úřad práce, krajská pobočka v Ostravě vydal dne 17.1.2012 oznámení, že zahajuje řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Dne 2.4.2012 provedl Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě sociální šetření v místě bydliště žalobce. Poté byl vyžádán posudek o stupni závislosti žalobce pro účely příspěvku na péči, který byl podán dne 4.6.2012 posudkovým lékařem OSSZ v Novém Jičíně se závěrem, že žalobce je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Dne 29.8.2012 rozhodl Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě o snížení příspěvku na péči žalobci z částky 8.000,- Kč na částku 4.000,- Kč měsíčně ode dne 1.9.2012. K odvolání žalobce pak žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 9.1.2013 na základě závěrů posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 7.12.2012, podle kterého u žalobce nejde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. nebo III. stupni, jde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) citovaného zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Podle uvedeného posudku krajský soud zjistil, že posudková komise vycházela

z kompletní spisové dokumentace OSSZ Nový Jičín, zdravotní dokumentace praktické ošetřující lékařky MUDr. M. S., sociálního šetření provedeného žalovaným, jakožto odvolacím orgánem dne 29.10.2012 a ze sociálního šetření provedeného správním orgánem I. stupně dne 2.4.2012 i z poznatků z osobní účasti žalobce při jednání posudkové komise. V diagnostickém souhrnu zdravotního omezení žalobce uvedla PK MPSV ČR spastickou kvadraparézu v rámci dětské mozkové obrny s levostrannou prevalencí a větším postižením dolních končetin, stav po opakovaných rekonstrukčních operacích, stav po déze levého hlezenního kloubu dne 12.3.2012, vadnou statodynamiku páteře a osteoporózu. Na základě tohoto posudku žalovaný rozhodnutím ze dne 9.1.2013 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012. K podané žalobě žalobce krajský soud rozsudkem ze dne 25.9.2014 toto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku tehdy krajský soud uvedl, že se neztotožňuje se způsobem hodnocení zvládání či nezvládání základní životní potřeby péče o zdraví u žalobce a zavázal žalovaného k doplnění posudku posudkové komise MPSV ČR, který soud neshledal za dostatečně úplný a přesvědčivý ohledně hodnocení uvedené základní životní potřeby.

Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že poté, kdy bylo jeho rozhodnutí ze dne 9.1.2013 zrušeno, požádal posudkovou komisi MPSV ČR o podání dalšího posudku ve věci posouzení stupně závislosti žalobce na pomoci jiné osoby. Z posudku této komise ze dne 21.1.2015 krajský soud zjistil, že jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedla u žalobce DMO kvadraparetické formy s axentací na DKK, spastickou paraparézu s levostrannou prevalencí a stav po opakovaných korekčních operacích DKK. Samotný posudek uvádí stručně lékařské nálezy praktické lékařky ze dne 15.7.2011, neuroložky ze dne 18.4.2008, kontrolního vyšetření neuroložky ze dne 10.2.2011, ortopedického vyšetření ze dne 27.4.2010. Dále je v posudku uveden výňatek ze sociálního šetření ze dne 2.4.2012 a 29.10.2012. Shora uvedené se pak opakovaně objevuje v části posudku nazvané „posudkové hodnocení“, tedy stejné lékařské nálezy a stejná sociální šetření a to, že: *„z výše uvedených odborných nálezů je zřejmé, že pro zdravotní postižení nezvládne v plném rozsahu životní potřeby a), e), f), h), i), j), celkem 6 základních životních potřeb. Z neurologických vyšetření uvedených výše vyplývá, že funkce rukou je dostatečná pro zvládnutí přípravy jednoduché stravy, kterou může provést v sedě, dále nelze z neurologických vyšetření odvodit takové postižení motoriky, které by mu nedovolilo zvládnout očistu po stolici“*. Následuje posudkový závěr, že u žalobce nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2, písm. d) nebo c) zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV. nebo III., jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2, písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a není neschopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb ani 7 nebo 8 takových potřeb, není však schopna zvládat 5 nebo 6 základních životních potřeb. K posudku je připojeno hodnocení stupně závislosti s přehledem základních životních potřeb, z něhož je zjištělné, že posudková komise hodnotila jako nezvládané základní životní potřeby

u žalobce mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,*
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,*
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,*
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,*
- a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.*

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za

krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetřovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Krajský soud zhodnocením všech shora uvedených zjištění a skutečností dospěl k závěru, že žalovaný jakožto odvolací správní orgán, rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

V rámci nyní podané žaloby žalobce opakovaně namítal další nezvládání základních životních potřeb než jaké byly uznány posudkem posudkové komise MPSV ČR ze dne 21.1.2015 s poukazem na odlišná hodnocení provedená v jeho případě při dřívějších posudkových hodnoceních. Konkrétně opětovně namítal nezvládání výkonu fyziologické potřeby. Nezvládání této základní životní potřeby žalobce namítal již v podané žalobě proti předchozímu rozhodnutí žalovaného, přičemž tato žalobní námitka nebyla krajským soudem shledána jako důvodná, což bylo rozvedeno v odůvodnění rozsudku ze dne 25.9.2014, a krajský soud proto na toto odůvodnění ve stručnosti jen odkazuje. Tehdy namítané nezvládání další základní životní potřeby péče o zdraví posudková komise v posudku ze dne 21.1.2015 hodnotila jako základní životní potřebu zvládanou, ovšem bez dalšího podrobného a přesvědčivého zdůvodnění neuznala jako nezvládanou základní životní potřebu u žalobce a to stravování. V posudku se v tomto směru jediné uvádí, že *„funkce rukou je dostatečná pro zvládnutí přípravy jednoduché stravy, které může provést v sedě“*. Ve vztahu k příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. bod d) je takové hodnocení zcela nelogické neboť, jak shora uvedeno, je tato základní životní potřeba charakterizována schopností posuzované osoby vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Kritériem zvládání této základní životní potřeby není zvládnutí přípravy jednoduché stravy, neboť tento úkon spadá pod pojem základní životní potřeby péče o domácnost. V neposlední řadě z posudku nelze vyčíst, v čem nastala změna ve zdravotním stavu žalobce (který mimochodem tvrdí, že jeho zdravotní postižení je trvalé a neměnné) vedoucí k odchylnému posouzení, že oproti dřívějším posudkovým hodnocením je schopen zvládat základní životní potřebu stravování.

Z uvedených důvodů krajský soud nepovažuje ani posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 21.1.2015 za úplný a přesvědčivý a po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl opětovně k závěru, že je nutno jej doplnit či vyžádat posudek jiné posudkové komise o řádné zdůvodnění, v čem je spatřováno zvládání základní životní potřeby stravování žalobcem, pakliže na tomto závěru posudková komise opětovně setrvá. Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného za této situace zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. tímto rozsudkem bez jednání pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady s tímto řízením nevznikly (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem,

pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 4. prosince 2015

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**